

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 092 117/99-5072
Signatura: bi2cs112

Oblastní pracoviště č. 9 Hradec Králové
Okresní pracoviště Jičín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Jičín, Poděbradova 18, 506 01 Jičín
Identifikátor ředitelství:	600 092 399
IZO:	102 206 180
Ředitel školy:	Mgr. Miloš Vejvoda
Zřizovatel:	Město Jičín, Žižkovo náměstí 18, 506 01 Jičín
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Jičín, Denisova 1073, 506 01 Jičín
Termín inspekce:	7. - 10. června 1999
Inspektoři:	Mgr. Jiří Jetel PaedDr. Markéta Stuchlíková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 1185/97 vydané ŠÚ Jičín dne 18. 4. 1997, Výroční zpráva školy za školní rok 1997/98, rozvrh hodin pro školní rok 1998/99, vzdělávací program Základní škola č.j. 16847/96-2 s úpravami a doplňky schválenými MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod č.j. 25018/98-22, tematické plány, individuální studijní plány žáků s vývojovou poruchou učení, třídní knihy, personální dokumentace pracovníků školy, podkladová inspekční dokumentace, Minimální preventivní program - pro školní rok 1998/99, zápisy z jednání předmětových komisí, protokoly z laboratorních cvičení, písemné čtvrtletní práce, zápisy z rozhovoru s ředitelem školy..

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Základní škola Jičín, Poděbradova 18 je plně organizovanou školou bez právní subjektivity. V tomto školním roce se zde vzdělává 279 žáků. Ve škole je celkem 13 kmenových tříd (7 tříd 1. stupně a 6 tříd 2. stupně). Součástí školy je školní družina s kapacitou 50 žáků.

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Materiálně technické zajištění bylo posuzováno především vzhledem k výuce předmětů sledovaných v inspekční činnosti (český jazyk, dějepis, matematika, fyzika, zeměpis).

Většina sledované výuky probíhala v učebnách kmenových tříd. Z celkového počtu učeben jsou od minulého roku 4 učebny umístěny v nové přístavbě školy. Zde jsou umístěny i šatny žáků, kabinety, studovna, dílny, sborovna a ředitelna. Dokončením přístavby se celkově výrazně zvětšily prostorové podmínky školy. Velmi pěkně byly rekonstruovány i některé místnosti ve staré části budovy (současná místnost počítačové učebny, cvičné kuchyňky, školního klubu). Nyní je však zapotřebí provést renovaci učeben ve staré části budovy školy (oprava a nátěr podlah, vymalování, postupná obnova nábytku, dovybavení didaktickou technikou).

Vybavení učebnicemi a učebními pomůckami pro výuku sledovaných předmětů je dostatečně zajištěno. Žáci pro výuku většinou využívají nové, moderní učebnice. Učebnice pro výuku fyziky a výuku dějepisu však zatím nejsou sjednoceny v rámci jedné učebnicové řady.

Učební pomůcky k výuce českého jazyka jsou zastoupeny v dostatečné míře (pomocné texty, slovníky, nástěnné tabule, sady slov pro hry, soubory přídavných jmen, apod.). Vyučující v nejnižších třídách využívají např. kartičky se slovními druhy, vlastní didaktické pomůcky, abecedu na kostkách, maňásky, nástěnné tabule, křížovky.

Ve sborovně jsou učitelům k dispozici MC kazety a Pravidla českého pravopisu, popřípadě další příručky, pravopisná cvičení, atd. Odebírán je časopis Český jazyk a literatura (1 výtisk).

Ve škole je k dispozici žákovská knihovna (pro I. stupeň -550 titulů, pro II. stupeň - 1200 titulů) a učitelská knihovna.

V hodinách dějepisu pracují žáci z větší části s novými učebnicemi a dějepisnými atlasy. Vyučující používá mapy, starší učební pomůcky (diapozitivy, magnetofonové nahrávky, nástěnné obrazy), 5 videokazet, transparentní fólie.

Vybavení kabinetu fyziky učebními pomůckami je zastaralé a nedostačující (chybí dostatečný počet žákovských souprav pro pokusy v jednotlivých oborech fyziky, měřící přístroje, vhodné videokazety).

Nová odborná učebna fyziky a chemie je vybavena klasickými školními lavicemi a židlemi. Tyto lavice (bez ochranné pracovní desky) nejsou však vyhovující pro konání žákovských pokusů. Rozvody elektřiny, vody a plynu pro jednotlivé pracovní stoly nejsou instalovány.

Kabinet chemie je vybaven dostatečným množstvím základních chemikálií, laboratorního skla a nádobí pro konání demonstračních pokusů i laboratorních cvičení. V samostatné laboratoři chemie je 8 pracovišť, která ještě nejsou plně vybavena laboratorními soupravami. Současné její využívání jako učebny je nevhodné jak z důvodu kapacitních, tak i z důvodu vybavenosti účelovým nábytkem.

Pro výuku zeměpisu jsou k dispozici nové zeměpisné mapy a školní atlasy. K dispozici jsou v dostatečném množství i vhodné diapozitivy, videokazety a řada doplňujících učebních pomůcek (transparentní fólie, informační materiály).

Z časopisů, které jsou tematicky zaměřené na výuku přírodovědných předmětů je odebírán pouze metodický časopis "Biologie, chemie a zeměpis".

Z didaktické techniky jsou ve třídách 1. stupně umístěny radiomagnetofony a ve dvou třídách je umístěna i videotechnika. V kmenové učebně IV. třídy, která slouží zároveň jako hudební učebna, je instalována věž a gramofon.

Vybavení tříd 2. stupně základní didaktickou technikou je dostatečné.

Materiálně technické podmínky jsou z hlediska zajištění výuky sledovaných předmětů hodnoceny průměrně.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Rozvrh hodin je sestaven v souladu s ustanovení § 9 odst. 1 až 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Při sestavování rozvrhu byly dodrženy i základní didaktické zásady.

Učebny, v kterých probíhala sledovaná výuka, jsou většinou dostatečně prostorné a světlé. Úroveň vybavení tříd i estetická úroveň prostředí ve staré části budovy je výrazně nižší v porovnání s učebními prostory v nové části školy.

Kmenové třídy ve staré části jsou vybaveny starším nábytkem. Zatemnění jejich oken je realizováno vnitřními tmavšími látkovými závěsy, které místo odrazu pohlcují sluneční záření, čímž nežádoucím způsobem výrazně zvyšují v době slunečního svitu teplotu místnosti. Možnost větrání těchto tříd v době výuky je vzhledem k vysoké venkovní hluchnosti velmi omezená. Vyzdoba učeben je zde většinou strohá a pracovní prostředí je méně podnětné.

Učebny v nové části budovy jsou moderně zařízené a funkčně vyzdobené.

Fyzikální podmínky (teplota, intenzita osvětlení, čistota ovzduší), v nichž probíhala sledovaná výuka, byly podle subjektivního hodnocení (až na výše zmiňované problémy s teplotou a větráním některých tříd) vyhovující pro práci žáků.

Psychohygienické zásady směrem k žákům byly vyučujícími dodržovány, relaxační chvíle byly v průběhu výuky zařazovány. Volno o přestávkách tráví žáci ve třídě nebo na chodbách. Další relaxační možnosti se výhledově plánují po dostavbě tělocvičny.

Pitný režim žáků je zajišťován prostřednictvím instalovaného nápojového automatu. Žáci mají možnost si dojít kolem poledne i pro čaj do školní jídelny.

Psychohygienické podmínky pro výuku sledovaných předmětů jsou celkově hodnoceny průměrně.

2 Hodnocení personálních podmínek

Personální zajištění výuky u sledovaných předmětů je v současné době stabilní a neuvažuje o jeho změnách. Z hlediska věkového rozložení převládají pedagogičtí pracovníci středního věku.

Výuka téměř všech sledovaných předmětů je zajištěna vyučujícími s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pouze výuka fyziky je vedena vyučujícími bez požadované odborné způsobilosti.

Personální zajištění výuky sledovaných předmětů je hodnoceno spíše nadprůměrně.

3 Plnění učebních osnov

Výuka v 1. - 7. ročníku probíhá podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola, schváleného MŠMT ČR dne 30. dubna 1996 pod č. j. 16847/96-2. Pouze v 8. a 9. ročníku dobíhá výuka podle upravených učebních dokumentů č. j. 18730/91-20.

Týdenní hodinové dotace v jednotlivých ročnících i minimální počty týdenních hodin u všech sledovaných předmětů jsou v souladu s učebním plánem. Obsah probíraného učiva byl v souladu s učivem obsaženým v tematických plánech vyučujících. Tematické plány učiva jednotlivých předmětů zahrnují učební látku stanovenou osnovami. Současné jejich zpracování je však většinou neucelené a spíše formální. Návaznost učiva mezi postupnými ročníky byla projednávána v předmětových komisích.

Z vlastní hospitační činnosti vyplývá, že učební osnovy jsou ve všech sledovaných předmětech průběžně naplňovány (kontrolována byla i realizace stanovených písemných čtvrtletních prací a laboratorních cvičení).

Pro žáky s vývojovými poruchami učení jsou zpracovány individuální vzdělávací plány, které byly při výuce respektovány. Odborná péče o tyto žáky je především zajišťována na 1. stupni školy (evidováno je 26 žáků s vývojovými poruchami učení, péči zajišťuje 1 dyslektická asistentka a od září začne pracovat i 1 logopedická asistentka).

Rozvoj speciálních schopností a zájmů žáků je prováděn v rámci zavedeného systému volitelných předmětů. Do 7., 8. a 9. ročníku byly zařazeny vždy dva volitelné předměty, jejichž nabídka vycházela ze zájmů žáků a možností školy (v návaznosti na sledované předměty není zaveden žádný volitelný předmět). Jako nepovinný předmět je nabízena výuka na instrumentálním nástroji.

V rámci vzdělávacího programu je pro žáky 7. ročníku každoročně pořádán lyžařský výcvikový kurz (personálně zajištěn dvěma pedagogickými pracovníky, z nichž jeden má platné osvědčení lyžařského instruktora). Pro žáky 1. a 2. ročníku a žáky 3. a 4. ročníku je zajišťován plavecký výcvik v Plavecké škole sportovního areálu Jičín. Součástí výuky a výchovy žáků na 1. stupni školy je i dopravní výchova. Pro žáky 4. ročníku je organizován na dopravním hřišti v Jičíně kurz dopravní výchovy.

Plnění učebních osnov je prováděno na běžné úrovni.

4 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Český jazyk

Hodiny českého jazyka na 1. stupni byly vedeny aktivizujícím způsobem, vyučující měli vyučovací jednotky promyšlené z hlediska pokynů, pravidel, uspořádání. Využívali připravených úkolů na tabuli a práci s učebnicí, hlavní metodou byl řízený rozhovor s návodnými otázkami.

Ve všech třídách byl vstupní motivací navázán vzájemný kontakt s dětmi a vytvořena vstřícná emoční a pracovní atmosféra. Průběžnou motivací udržovali vyučující pozornost žáků a zároveň je povzbuzovali k dalším činnostem. Převažoval frontální způsob výuky, skupinovou práci zařazovali vyučující zejména ve vyšších ročnících.

Metody a formy práce byly adekvátní věku a schopnostem žáků, zřejmě byla snaha vyučujících podporovat u dětí rozvoj zdravého sebevědomí a učit je přiměřenému sebeprosazování. Vhodně bylo využíváno metody poznání od jednodušších příkladů po obtížnější se závěrečným zobecněním.

V mezipředmětových tématech se často objevovalo téma vytváření citlivého vztahu k životnímu prostředí, vzájemná tolerance, soucítění, ochota pomoci druhým.

Klíčová pozornost je věnována komunikačním činnostem a dovednostem, v nejnižších ročnících je zaměřena na zvládnutí techniky čtení a psaní a současně žáky vyučující účinně motivují k využívání nově nabývaných dovedností. Ve vyšších ročnících je kladen důraz na vyjadřovací pohotovost žáků, v literární výchově je sledována kvalita čtení literárního textu. Při relaxačních chvílkách je využívána záliba žáků v reprodukci. Na nedostatky z hlediska spisovné normy jsou žáci upozorňováni a jsou vedeni k úsilí o odstranění jazykových nedostatků. V mluvnických hodinách převažovaly společné činnosti spojené s osvojováním poznatků o jazyce a různá pravopisná cvičení, v jedné hodině se žáci učili vést telefonní hovory a předávat prostřednictvím telefonu jednoduché vzkazy, vyučující podporoval schopnost žáků kultivovaně diskutovat o běžných tématech.

Soustředěné a aktivní naslouchání s porozuměním bylo častou aktivitou žáků v literárních hodinách, vyučující v jedné z hospitovaných hodin provedl se žáky kvalitní řízený rozhovor o přečteném úryvku, spojil citlivě významovou stránku textu s každodenností a mravními prvky. Poslouchání pohádky z magnetofonu bylo zařazeno v jedné hodině. Relaxace byla spojena se zpěvem, recitací i pohybem.

Z důvodu nemoci jedné z vyučujících na 2. stupni byly navštíveny hodiny jen v 6. a 7. ročníku, celkovou úroveň výuky českého jazyka na 2. stupni nelze tedy hodnotit.

Použité metody a formy výuky v obou hospitovaných hodinách umožňovaly procvičení základních znalostí o českém jazyce a prověření, do jaké hloubky si je žáci osvojili. Ke kladům hodin patřil kultivovaný projev vyučujících, průběžné hodnocení, snaha o zapojení všech žáků, skupinové úkoly a jejich společné řešení. Při výuce byly používány učebnice, tabule, nakopírované texty s úkoly. V závěru vyučovacích hodin nechybělo shrnutí a zhodnocení práce žáků.

Vyučovací jednotky na 1. stupni se vyznačovaly dobrým metodickým a didaktickým vedením, jednotlivé činnosti a jejich posloupnost byla promyšlená, metody a formy voleny přiměřeně věku a schopnostem žákům, relaxační chvílky byly zařazovány vhodně. Vzhledem k efektivitě většiny hodin je celkově kvalita vyučování a úroveň vzdělávání v českém jazyce na 1. stupni hodnocena nadprůměrně.

Matematika

Výuka v hodinách matematiky se vyznačovala velmi dobrou organizací práce, respektováním zásad didaktických a psychohygienických, přiměřenou náročností kladenou na žáky (ve směru k požadavkům učebních osnov i schopnostem žáků), vhodnými metodami a formami práce (vzhledem k věku žáků i cílům hodin), uplatňováním individuálního přístupu i diferenciaci, vedením žáků k samostatnosti v práci i vlastnímu hodnocení výsledků své práce. Důraz byl kladen na rozvoj matematického myšlení, uplatňování získaných poznatků v praktických aplikacích a osvojení základních matematických postupů. Průběžně realizovaná kontrolní zpětná vazba umožňovala navrátit se k problémovým částem učiva. Žákům byl dáván dostatečný prostor pro samostatné a aktivní učení i prostor pro vyjádření vlastních potřeb a názorů.

Žáci se většinou aktivně zapojovali do výuky (pouze ve třídách s nižším počtem nadaných žáků bylo vhodné zařadit více aktivizujících forem práce). Prokazované vědomosti, dovednosti a pracovní návyky žáků (při prověřování pamětních znalostí i v aplikování poznatků při řešení praktických úloh) byly na velmi dobré úrovni vzhledem k požadavkům učebních osnov i schopnostem jednotlivých žáků. Základní početní výkony byly žáky běžně zvládnuty a žáci měli osvojené i základní metody a návyky samostatné práce. Zadané úlohy k samostatné práci umožňovaly žákům pracovat individuálním tempem. Náročnější příklady byly žáky řešeny s využitím individuální pomoci učitele.

V průběhu sledované výuky byly vytvořeny pozitivní psychosociální podmínky (prostředí důvěry a přiměřené tolerance, klidná pracovní atmosféra).

Při výuce byla využívána práce s učebnicí, základními geometrickými pomůckami, matematickými kartami. Při zadávání úloh bylo využíváno předtištěných a kopírovaných textů. Didaktická technika nebyla využita.

Vyučovací doba byla účelně využívána, výsledná efektivita výuky ve sledovaných hodinách byla velmi dobrá.

Celkově je kvalita výuky matematiky hodnocena spíše nadprůměrně.

Přírodovědné předměty

Z přírodovědných předmětů byly hospitovány vyučovací hodiny fyziky, chemie a zeměpisu. V kvalitě výuky a výsledné efektivitě vyučovacích hodin se výrazně odrazila odborná způsobilost jednotlivých vyučujících i rozdílnost metod a forem práce, které používají.

Fyzika

Většina sledovaných hodin fyziky měla klasickou stavbu (ověření znalostí, výklad, zápis, shrnutí učiva). Vyučovací hodiny měly jednoznačně stanoveny vzdělávací cíle. Převažující metodou práce byl řízený rozhovor. Ve dvou hodinách byla zařazena i skupinová práce žáků se zadáním problémových úkolů a v jedné vyučovací hodině byla zařazena samostatná experimentální činnost žáků spojená s hledáním správných odpovědí na předložené testové otázky. Při výuce byly dodržovány základní didaktické zásady.

Ve většině hospitovaných hodin nebyly zájem ani aktivita žáků příliš vysoké. Prokazované znalosti žáků byly na průměrné úrovni vzhledem k požadavkům učebních osnov. Tvořivost žáků i schopnost aplikace učiva byly na nižší úrovni, která však většinou plně odpovídala schopnostem a předpokladům žáků ve třídách.

Vyučovací hodiny probíhaly v nerušené atmosféře, přístup vyučujících k žákům byl klidný a vyrovnaný, vzájemné vztahy byly korektní.

Ve výuce byly použity názorné pomůcky a materiály, které byly většinou vhodně zvoleny vzhledem k cíli hodin. Didaktická technika nebyla využita. Efektivita většiny hodin byla průměrná.

Zjištěná pozitiva:

Pečlivá příprava hodin, snaha o využívání vhodných a přiměřených forem a metod práce vzhledem k věku žáků i cílům hodin, postupné vedení žáků k osvojení metod samostatné i týmové práce, pečlivé vedení žákovských sešitů, snaha o používání názorných učebních pomůcek.

Zjištěná negativa:

Nižší míra rozvíjení rozumových schopností žáků a empirické složky žákova poznávání při vlastnoručním provádění pokusů, dosud převládá předkládání hotových poznatků nad vyvozováním a zdůvodňováním na základě poznatků žáků, převládá orientace na memorování faktů na úkor tvůrčí práce s informacemi. V menší míře jsou i uváděny nové poznatky do širších souvislostí a vztahů, málo je využíváno aktualizace učiva, mezipředmětových vztahů a uvádění praktických fyzikálních problémů a úloh.

Chemie

Vyučovací hodiny chemie měly klasickou strukturu. Pro ověřování znalostí žáků bylo vedle orientačního zkoušení využito i předtištěných písemných testů. Při hodnocení

byl důraz kladen na pamětní osvojení systému poznatků. Při výkladu bylo využíváno názorných pokusů k ověření nových poznatků o vlastnostech některých chemických látek. Hlavní metodou výkladu byl řízený rozhovor. Po vytvoření společného zápisu následovalo stručné shrnutí učiva.

Žáci většinou pozorně sledovali pokusy prováděné vyučující. Vlastní samostatná práce žáků nebyla vysoká. Při výuce bylo vhodné více vycházet z pozorování a výsledků vyvozených žáky na základě vlastnoručního konání některých pokusů (výuka probíhala v laboratoři chemie). Ve společném shrnutí je zapotřebí více vést žáky ke správné interpretaci a zdůvodnění pozorovaných jevů a uvádění poznatků do širších souvislostí a vztahů, s důrazem na jejich praktické využití.

Diferenciace obsahu a rozsahu výuky vzhledem k různým vzdělávacím potřebám žáků nebyla ve sledované výuce uplatněna.

Laboratorní cvičení jsou průběžně zařazována. Jednotlivé protokoly jsou vedeny na předtištěných záznamových listech. Důraz při jejich hodnocení je kladen na přesnost popisu pozorovaných jevů a na správnost závěrů.

Zjištěná pozitiva:

Operativní vyhodnocování kontrolních testů (účinná zpětná vazba), konání demonstračních pokusů, práce s tabulkou PSP.

Zjištěná negativa:

V menší míře je dáván prostor pro vlastnoruční experimentální činnosti žáků a řešení problémových úloh, které mají vztah k praxi, nebo k dějům, které nás obklopují. Nevhodnost prostředí laboratoře pro vedení klasických hodin výuky (zejména při větším počtu žáků).

Zeměpis

Sledované vyučovací hodiny zeměpisu byly velmi pestré ve vztahu k použitým formám a metodám práce, výuka probíhala ve svižném tempu, s výbornou organizací práce a velmi dobrou pracovní kázní žáků. Vedle celé řady aktivizujících metod práce (soutěže, řešení křížovek a pod.) bylo při výuce využito problémového vyučování, práce s informacemi, samostatné i skupinové práce žáků. V jedné hodině byla pro skupinovou práci zadána témata zaměřená na fyzickogeografickou a socioekonomickou problematiku místní krajiny. Obsahu tohoto tématu bylo i vhodně využito k formování vlasteneckého citění žáků a k širšímu uplatnění mezipředmětových vztahů.

Zapojení žáků do výuky bylo velmi vysoké, nová učební látka byla vyvozovaná na základě vlastních poznatků žáků i poznatků získaných na základě práce s atlasy a dalšími informačními materiály. Prokazované osvojení základních poznávacích činností i pracovních dovedností a návyků bylo u žáků na velmi dobré úrovni. Žáci prokazovali i výborný přehled v oblasti osvojení základních geografických údajů.

Při výuce byl uplatňován individuální přístup k žákům i diferenciaci v pracovních postupech. Přístup vyučujících k žákům byl velmi vnímavý, vstřícný a otevřený.

Ke zvýšení účinnosti výuky byla vhodně využívána didaktická technika (zpětný projektor a diaprojektor), tištěné slepé mapy a řada doplňujících pracovních materiálů.

Zjištěná pozitiva:

Zájem a vysoké pracovní zapojení žáků, pestré a účinné metody a formy práce, uplatňování mezipředmětových vztahů.

Zjištěná negativa:

V menší míře docházelo k posuzování a srovnávání sociálních a hospodářských jevů mezi jednotlivými zeměmi, včetně odrazu těchto jevů na mezinárodní politické a kulturní dění.

Kvalita výuky přírodovědných předmětů fyziky a chemie je hodnocena průměrně, kvalita výuky zeměpisu je nadprůměrná.

Dějepis

Většina vyučovacích hodin měla klasickou stavbu (ověření znalostí, výklad, shrnutí, zhodnocení) s vyváženým časovým rozvržením jednotlivých částí.

Frontální styl výuky byl doplňován řízeným rozhovorem, při kterém vyučující opakovala společně se žáky předchozí učivo a vytvářela časový přehled jednotlivých historických událostí. Při výuce používala mapy, práci s učebnicí, úkoly byly připraveny kopírováním.

Vyučující výklad učiva průběžně doplňovala orientací na mapě i názornými ukázkami. Struktura hodin byla promyšlená, zadávané samostatné i skupinové úkoly vyžadovaly zejména pamětní reprodukci. V jedné z hodin zvolila vyučující obrazovou demonstraci formou diapositivů, které komentovala a zároveň se žáky průběžně fixovala učební látku. Učovací hodiny měly přiměřený spád a organizace práce byla ve většině hodin dobrá. Zpětná vazba pro ověření pochopení probíraného učiva byla realizována v závěru hospitovaných hodin v dostatečném časovém prostoru.

V 9. ročníku byly tématem moderní dějiny. Sled událostí se vyučující snažila žákům přiblížit zajímavě, využívala jejich povědomí o probíraných událostech a ucelenou představu žáků o společensko-historickém vývoji daného období dotvářela i četbou z knihy. Při probírání moderních dějin po II. světové válce po současnost je třeba položit větší důraz na hlubší poznání národních dějin a věnovat dílčím časovým úsekům více pozornosti a času.

Žáci prokazovali dobré faktografické znalosti a aktivní zájem o učivo především v nižších ročnících. Ve všech hodinách byli žáci dostatečně vyzýváni k samostatnému ústnímu projevu, většinou však odpovídali jednoslovně. Projev vyučující byl zřetelný, výstižnost a hlasitost projevu vyžadovala zároveň po žácích.

Vyučovací hodiny se vesměs vyznačovaly dobrou pracovní kázní.

Úroveň výuky dějepisu je hodnocena celkově spíše nadprůměrně.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Hodnocení je prováděno na základě pozorování při hospitační činnosti a na základě posouzení některých dílčích aktivit a výsledků v oblasti výchovně vzdělávací činnosti školy.

Ve zhlédnutých hodinách českého jazyka byli žáci vedeni k návyku vyjadřovat adekvátní formou své názory a postoje. Komunikativní dovednosti žáků byly podporovány úkoly, které vyžadovaly znalost pravopisných norem. Komunikační úroveň žáků (v ústním i písemném projevu) se celkově jevila na běžné úrovni. Vyučující na 1. stupni se snažili o postupné rozvíjení dovedností od jednodušších k náročnějším. Pomocí činností receptivních (naslouchání, čtení) si žáci osvojovali věcné poznatky a rozšiřoval se jejich intelektuální obzor. Produkce řeči (mluvení, psaní), která patří k prostředkům seberealizace jedince, byla rozvíjena a kultivována vhodným uplatněním individuálního přístupu vyučujících k jednotlivým dětem s ohledem na jejich osobnostní dispozice.

Ve výuce znalostí o historickém vývoji byla zřejmá tendence k aktivním aplikacím poznatků a dovedností s cílem naučit žáky samostatně získávat a zpracovávat informace. Vyučující podporovala vlastní aktivitu žáků, v nižších ročnících využívala přirozené motivace dětí učit se novým faktům, starší žáky vedla k pochopení a získávání dovedností v různých oblastech historie, politiky i státu. Žáci v hospitovaných hodinách prokázali, že mají osvojeny základní dovednosti potřebné pro uvažování v časových dimenzích a o změnách v čase.

Při výuce matematiky byly u žáků rozvíjeny intelektuální schopnosti, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení a schopnost logického úsudku. Žáci úspěšně zvládali základní početní výkony (pamětně i početně), dovedli přiměřeně aplikovat získané poznatky při řešení úloh z praxe a byli vedeni k samostatnosti v práci.

Ve vyučovacích hodinách zeměpisu žáci prokazovali na velmi dobré úrovni osvojení základních poznávacích postupů a metodologických přístupů. Důraz byl kladen na tvůrčí práci žáků, rozvoj komunikativních dovedností i formování vhodných hodnotových postojů. U žáků byl postupně rozvíjen celkový vzdělanostní rozhled a vytvářena ucelená představa o poměrech a podmínkách života lidí na Zemi. Současně byl u nich vytvářen pozitivní vztah k přírodnímu a společenskému prostředí i vědomí toho, že cestování a poznávání světa je součástí životního stylu moderního člověka. Ve vyšších ročnících žáci dovedli posuzovat a hodnotit z různých hledisek jednotlivé státy světa.

Ve výuce fyziky a chemie se ukázalo jako vhodné ve vyšších ročnících postupně přesouvat těžiště práce na žáky, klást větší důraz na samostatnou tvůrčí činnost žáků a vést je k aktivnímu způsobu vlastního vzdělávání. V nižších ročnících je však zapotřebí více navazovat na pracovní dovednosti, návyky a metody práce žáků na 1. stupni školy. Současně se potvrdilo, že úspěšnost v naplňování vzdělávacích cílů závisí jak na odbornosti učitele, tak i na jeho přístupu a metodách práce, které používá.

U přírodovědných předmětů byla většina vyučovacích hodin sledována ve vyšších ročnících, kde se výrazně projevoval nedostatek nadaných žáků ve třídách (téměř čtvrtina žáků po 5. ročníku odešla studovat na víceleté gymnázium). Tato skutečnost se odrážela nejenom na přístupu a přijatých metodách práce ze strany vyučujících, ale i na nižším zájmu žáků o zapojení do matematicko přírodovědných soutěží a olympiád. Přesto někteří žáci dosáhli významných úspěchů v okresním kole olympiád (jedna žákyně 9. ročníku se umístila na 9. místě v chemické olympiádě a jeden žák 7. ročníku obsadil 1. místo v olympiádě ze zeměpisu).

V průběhu sledované výchovně vzdělávací činnosti žáci prokazovali osvojení základních norem slušného chování a vystupování. Postoje žáků a jejich hodnotové orientace se jeví jako vhodné a přiměřené k jejich věku.

V oblasti výchovné je zvláštní pozornost ve škole věnována prevenci sociálně negativních jevů. V rámci protidrogové prevence je ve škole realizován "Minimální preventivní program". Při prevenci a sledování ostatních sociálně negativních jevů škola postupuje v souladu s pokynem MŠMT ČR č.j. 14423/99-22 a úzce spolupracuje s oddělením sociálně právní ochrany dětí a mládeže a pedagogicko psychologickou poradnou. Ve škole se zatím nevyskytly závažnější problémy z této oblasti.

Škola v rámci svých možností vytváří prostor a podmínky pro všestranný rozvoj osobností žáků. Z hlediska výsledků vyučování je škola celkově hodnocena spíše nadprůměrně.

ZÁVĚRY

Materiálně technické zabezpečení výuky i psychosociální podmínky výuky jsou na běžné úrovni. Personální zajištění výuky je hodnoceno spíše nadprůměrně.

Výuka hospitovaných předmětů probíhala v souladu s učebními osnovami přijatého vzdělávacího programu. Kvalita výuky i výsledky vyučování v českém jazyce jsou hodnoceny na 1. stupni školy na nadprůměrné úrovni. Na 2. stupni školy jsou v jednotlivých předmětech již výraznější rozdíly v kvalitě výuky. Přesto bylo možné vzhledem k velmi dobré efektivitě většiny sledovaných hodin hodnotit celkově kvalitu výuky spíše nadprůměrně.

Z hlediska rozvoje osobnosti žáků - utváření jejich všeobecné vzdělanosti, kulturnosti, hodnotových orientací a postojů je škola hodnocena spíše nadprůměrně.

Podmínky a průběh vzdělávání jsou hodnoceny celkově spíše nadprůměrně.

Při inspekci nebylo zjištěno porušení obecně závazných právních norem.

Podmínky pro výkon inspekce byly velmi dobré.

Doporučení k další činnosti školy:

- usilovat o provedení postupné renovace učeben staré části budovy (včetně instalace nového zatemnění pomocí meziokenních žaluzií),
- zajistit plnou funkčnost a efektivní využívání odborné učebny fyziky a chemie,
- zaměřit se na dovybavení kabinetu fyziky učebními pomůckami i vhodnou odbornou literaturou, aktuálními přírodovědnými publikacemi časopisy a v souvislosti s nově vybudovanou počítačovou učebnou zajistit odpovídající softwarové vybavení výukovými programy,
- pro výuku jednotlivých předmětů sjednotit používané učebnice v rámci jedné řady,
- zajistit v rámci předmětových komisí jednotné a ucelené zpracování tematických plánů pro jednotlivé předměty v souladu s učebními osnovami i v návaznosti na používané učebnice,
- dle zájmu žáků a možností školy rozšířit nabídku volitelných předmětů,
- při hospitační činnosti na 2. stupni školy sledovat zhodnocování dovedností a pracovních návyků žáků získaných na 1. stupni, uplatňování diferenciací ve výuce, využívání moderních metod a forem práce (v nižších ročnících přiměřených přirozené hravosti a zvědavosti žáků, ve vyšších ročnících se zaměřením na samostatnou tvůrčí práci žáků, na schopnost práce žáků s informacemi), využívání didaktické techniky ke zvýšení účinnosti výuky,
- nadále věnovat zvýšenou pozornost prevenci v oblasti sociálně negativních jevů

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

Jiří Jetel v. r.

člen týmu

M. Stuchlíková v. r.

V Jičíně dne 23. června 1999

Přílohy: nejsou

Inspekční zprávu jsem převzal dne 29. 6. 1999

razítka

Podpis ředitele školy

Mgr. Miloš Vejvoda v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	1. 7. 1999	092 138 /99-5072
Školský úřad:	1. 7. 1999	092 139 /99-5072

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
---	---	připomínky nebyly podány